

syn til den herskende Indkomstfordeling og det herskende Lejeniveau kan betegnes som det »normale«, vil nu imidlertid i Tider, hvor Frembringelsen af nye Boliger ikke holder Trit med Befolkningstilvæksten, stige som Følge af dette Misforhold mellem Boligtilvækst og Befolkningstilvækst. Denne Stigning i Antallet af overbefolkede Lejligheder er det, som er et Udtryk for *Bolignøden*, men det vil under en saadan Periode aldrig være muligt at godtgøre, hvor stor en Del af de overbefolkede Lejligheder der har deres Aarsag i de saakaldte »normale« Forhold, og hvor stor en Del der skyldes selve Bolignøden.

Hverken Antallet af overbefolkede Lejligheder eller Overbefolkningens Intensitet egner sig derfor som *et eksakt Maal* for en tilstedeværende Bolignød. Der er dog ikke Tvivl om, at den Grad af Overbefolkning, som i Øjeblikket findes i København, langt overgaar den Grad af Overbefolkning, som vilde findes under en rigeligere Forsyning af Boliger. Et — sikkert tilnærmelsesvis rigtigt — Udtryk herfor vil man finde ved følgende Beregning:

I 1911 (da der var et stort Antal Lejligheder ledige) fandtes i Københavns Kommune 15 220 overbefolkede Lejligheder (Lejligheder med mere end 2 Personer pr. Værelse) med 94 249 Beboere. Under en fortsat normal Udvikling vilde utvivlsomt disse Tal have været nedadgaende, selv under et stærkt stigende Befolkningstal. (Saaledes var Antallet af overbefolkede Lejligheder i 1901: 17 874 med 108 241 Beboere, skønt Befolkningen var 62 000 mindre end i 1911).

I Stedet for en saadan Nedgang i Overbefolkningen fulgte nu under de forandrede Forhold en Opgang i de følgende Aar, saaledes at der 1. Februar 1923 fandtes 20 380 overbefolkede Lejligheder med 120 247 Beboere. Selvom man nu gaar ud fra, at den i 1911 tilstedeværende Overbefolkning ikke vilde være blevet mindre under normale Byggeforhold, saa vil den stedfundne Udvikling altsaa dog sige, at de abnorme Forhold paa Boligomraadet har medført, at der i 1923 bor 26 000 Mennesker flere end »normalt« i overbefolkene Lejligheder. Den gennemsnitlige Boligstandard i København var i 1916 1,19 Personer pr. Værelse. Boligstandarden for overbefolkede Lejligheder i 1923 var imidlertid 3 Personer pr. Værelse. Det vil sige, at de nævnte 26 000 Mennesker nu lagde Beslag paa 8 666 Værelser, medens de under en normal Boligstandard vilde have lagt Beslag paa ca. 21 850 Værelser. Forskellen er altsaa ca. 13 000 Værelser. Omsat til lige mange 2 og 3 Værelsers Lejligheder vil det sige ca. 5 000 Lejligheder, som altsaa maatte stilles til Raadighed, saafremt Antallet af Personer boende i overbefolkede Lejligheder den 1. Februar 1923 skulde have været det samme som i 1911.

Foranstaaende Beregning giver som nævnt ikke et Maal for Bolignøden i København, men den viser, hvad alene den stigende Overbefolkning af Lejlighederne bolig-mæssig set er Udtryk for.

Bertel Dahlgaard.